



Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

ПРОЛОГ

Травень 1999 року

Щойно, як після півночі я вклався до ліжка, задзвонив телефон. Я вирішив не відповідати до п'ятого дзвінка, сподівався, що він умовкне. Коли ж телефон задзвонив ушосте, я уявив розбуджених, роздратованих батьків і взяв слухавку. Готувався дати добрячого прочухана тому, хто телефонує.

— Слухаю! — У мовчазному будинку мій голос прозвучав ще настирливіше за телефонний дзвінок.

— Це перший секретар партії.

Від цих слів я мимоволі здригнувся і вдарився головою об спинку ліжка.

— Мені доручено передати вам «надзвичайне сповіщення». Ви мусите доповісти про свою роботу. Надягніть костюм. Нікого не повідомляйте про це.

У цій країні ми звикли коритися навіть дуже дивним наказам, але мене все-таки непокоїло те, що перший секретар партії наказує мені особисто. Він є представником Центрального комітету в нашому регіоні. За звичайних обставин я мав би отримати вказівки від секретаря партії 19-го сектора або 5-ї групи, відповідно до мого становища в партійній ієрархії. До того ж, він вжив вислів «надзвичайне сповіщення».

Зазвичай цей вислів застосовується для мобілізації військ. Коли Сполучені Штати і Південна Корея проводять спільні військові навчання на Корейському півострові, наша країна у відповідь організовує загальнонаціональні мобілізаційні навчання. Призов до участі в них називається «надзвичайним сповіщенням».

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Але нам зазвичай про такі сповіщення повідомляють заздалегідь. Окремі підрозділи й секції Трудової партії Кореї завжди прагнуть отримати перевагу, тому використовують увесь свій вплив, аби обійти суперників. Співробітники, в яких достатньо зв'язків, у зазначений день залишаються на роботі, якщо випередять усіх і виявлять бажання чергувати вночі, а решта мимоволі мусять цього вечора повертатися додому.

До того ж, якби це було стандартне сповіщення для військових мобілізаційних навчань, мене б не просили надягти костюм. Ми, члени Центрального комітету партії, на відміну від рядових північних корейців, які належать до регіональних і місцевих партійних осередків, знаємо, що отримання «надзвичайного сповіщення» може означати зустріч із Кім Чен Іром, нашим Улюбленим керівником.

Коли людину викликають на зустріч із ним, вона не отримує попереднього повідомлення. Навіть переважна більшість високопосадовців не обізнані щодо оперативних деталей цих зустрічей. Запрошення зустрітися з Кімом передається через першого секретаря партії, якого викликають до кімнати Центрального комітету; при вході до неї стоять особисті охоронці Улюбленого керівника. Під їхнім пильним наглядом перший секретар партії отримує список запрошених, а потім видає особисту повістку кожному працівникові, при цьому місце зустрічі зберігається в суворій таємниці. В такій ситуації «надзвичайне сповіщення» є кодовою фразою для початку цього таємного процесу.

Але подібна фраза може мати ще й третє, більш тривожне значення. Міністерство державної безпеки застосовує її під час проведення таємних «чисток» серед високопосадовців. Працівник, який отримує надзвичайне сповіщення вночі, повинен залишити

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

домівку так, щоб не розбудити свою родину, перш ніж зникнути в концентраційному таборі чи бути страченим.

На щастя, я був певен, що третій сценарій мене не стосується. Насправді я не міг дочекатися виходу з дому. Лише за кілька днів до того перший секретар натякав на мою майбутню славу.

Як мені й сказали, я вбрався у свій найкращий костюм і краватку. У Пхеньяні неможливо викликати таксі після півночі, а водії всіх транспортних засобів мусять мати спеціальну ліцензію для проїзду в нічний час. Отже, в непроглядній темряві я сідаю на велосипед і вирушаю на роботу. Велосипед — один із основних видів транспорту, проте на відміну від більшості велосипедистів, я мав нову, брендову модель, спеціально для мене надіслану родичем із-за кордону.

Вуличних ліхтарів не було. Столичне місто цілковито потонуло в тиші, я міг лише відчувати присутність перехожих, перш ніж їхні темні силуети з'являлися в мене перед очима. Енергопостачання постійно перебуває у режимі надзвичайного стану хоча в місті розташовано дві електростанції. Пхеньянська теплова електростанція із застарілим обладнанням побудована за радянської підтримки 1961 року, а Східно-Пхеньянська — 1989-го, проте жодна не виробляє достатньо електроенергії для забезпечення потреб кількох районів міста одночасно. А тому електроенергія, немов привид-блукач, потрапляє до жителів різних районів Пхеньяна по черзі, приблизно по чотири години на день.

Один район міста завжди яскраво освітлений. Це район Чжун-Гу в центрі Пхеньяна. Саме там розташовані офіси Центрального комітету партії, житлові квартали для найвпливовіших працівників, а також будівлі для

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

іноземців, як-от готель «Корьо». Моє місце роботи — 101-ше Управління Відділу єдиного фронту (ВЄФ) розташовано у самому серці освітленого центрального району. Наближаюся до офісної будівлі й помічаю, що вона освітлена яскравіше, ніж зазвичай, зокрема світлом залита територія довкола неї та охоронні пости. Коли проходив у ворота, я подумки вигукнув: «Так! Я зустрінуся з Генеральним секретарем!».

На подвір'ї вишикувалися щонайменше тридцятьоро солдатів у темно-гірчичному однострої особистої охорони Улюбленого керівника. На них характерні Х-подібні шкіряні ремені, які підтримують пістолет з кожного боку. Три бежеві фургони «Ніссан» із заштореними вікнами припарковані один за одним, кожен доволі місткий — для дюжини пасажирів. Мене особисто вітає секретар партії у справах Південної Кореї; порівняно з цим блякне авторитет першого секретаря партії, який телефонував мені раніше. Мене проводять до двозіркового генерала з кліпбордом у руках; той, здається, керує операцією. Інші солдати називають його товаришем заступником голови.

Генерал швидко оглянув мене й буркнув: «Нехай стане туди!». Я глянув у той бік, куди він вказав, і побачив, що найвищі державні посадовці у сфері відносин між Північною та Південною Кореєю вишикувалися в шеренгу: секретар партії у справах Південної Кореї Кім Йон Сун, перший заступник голови Відділу єдиного фронту Ім Тон Ок, голова політичного підрозділу Відділу єдиного фронту Че Чан Гук, заступник голови політичного підрозділу Відділу єдиного фронту Пак Йон Су, а також двоє працівників Відділу мирного об'єднання Батьківщини. Атмосфера була напружена, і я почувався ніяково поряд із шістьма високопосадовцями, виструнченими мов школярі. Я став у кінець шеренги.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

— Ми зустрінемося з Генеральним секретарем? — Тільки-но я прошепотів це чоловікові, який стояв поруч мною, почувся вигук:

— Не розмовляйте! Зрозуміли?

Я обурено глянув на солдата: мовчки нагадав про шанобливе ставлення до себе, та лихий блиск у його очах швидко охолодив мій запал.

Товариш заступник голови по черзі перевіряв наші посвідчення та звірився зі списком. Ми мовчки всілися в середньому автомобілі відповідно до позиції кожного в списку — мовчки зайняли вказані місця. Солдат, який кричав на мене за шепіт, сів у фургон останнім. Спочатку я думав, що він поставився до мене зверхньо як до єдиного, кому лише за двадцять, але потім почув, як брутально він звертається навіть до членів Центрального комітету партії, вдвічі старших за нього.

— Не відсовуйте штори! Не залишайте своїх місць! Не розмовляйте! — гаркнув він.

Ще тривожнішим за його зухвалість видавався той факт, що мої попутники смиренно озвалися:

— Так, пане.

Навіть Кім Йон Сун та Ім Тон Ок — двоє найвпливовіших високопосадовців у країні замовкали в присутності особистих охоронців Улюбленого керівника.

Крізь відчинені двері фургона я бачив, як решта солдатів сідала до двох інших машин. Невдовзі двері зачинилися й фургон рушив. Щойно він почав свій шлях, мені скрутило шлунок, та я знав, що зустріч із Улюбленим керівником — неймовірно важлива подія.

Щільні коричневі штори затуляли вікна й відділяли нас від водія. Не маючи змоги бодай щось побачити з фургона, я відчув, що мене починає потроху заколисувати. По двогодинній подорожі в цілковитій тиші не-

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

абияким полегшенням стало прибуття на залізничну станцію. На годиннику близько четвертої ранку. Я вийшов із фургона, озирнувся й зрозумів, що ми на станції першого класу «Йонсун». З-поміж двадцятимільйонного населення тут мешкали тільки двоє громадян першого класу: Кім Ір Сен та Кім Чен Ір. Станції першого класу зарезервовані для ексклюзивного використання, й десятки таких станцій розкидані всією країною. Дахи замасковані зеленим, і це ускладнює їх виявлення за допомогою знімків із супутника. Внизу будівлі нібито й непомітні, лише оточені високими стінами, і їх охороняють добре озброєні вояки.

Станція «Йонсун» розташована на північній околиці Пхеньяна й зазвичай від неї менш ніж півгодини їхати від місця, з якого ми почали подорож. Я впізнав її, бо кілька разів тут проїздив. Спочатку мене здивувало, що ми їхали сюди так довго, а потім не зміг стримати посмішки: зрозумів, що водії фургонів намагалися заплутати нас і навмисне використовували об'їзний маршрут. Від фургона до потяга проходимо ще одну перевірку документів, які підтверджують особу кожного.

Спеціальний зарезервований потяг — особливий. Стіни вагона пофарбовані у трав'янисто-зелений колір, а дах — білий. За зовнішніми ознаками можна припустити, що вагон виготовлений у Китаї: над ручками дверей яскраво-червоними китайськими ієрогліфами написано «Пекін». Проте всередині я помітив логотипи Mitsubishi, за якими можна визначити справжнього виробника вагона — Японію. Сидіння замінені односпальними ліжками, перегородки між ними відсутні, мабуть, щоб охорона могла за нами стежити.

Як і на початку подорожі, нам грубо оголосили правила:

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

— Не чіпайте фіранки. Під ліжками є ковдри. Залишайтеся в ліжках впродовж усієї подорожі. Спіть, допоки потяг не прибуде на місце й не зупиниться. Повідомите нам, якщо потрібно буде скористатися туалетом. За порушення будь-якого з цих правил вас висадять із потяга негайно.

Охоронець зумисне підкреслив останнє слово. Я розумію: якщо зроблю один неправильний крок, мене можуть викинути з цього потяга й взагалі позбавити мого привілейованого життя. Упродовж довгої нічної поїздки ніхто не зронив жодного слова, навіть не попросив дозволу скористатися туалетом. Чувся лише стукіт коліс по рейках. Я заплющив очі й рахував ритмічні рухи коліс, та марно силкувався заснути.

Спеціальний потяг, відправлений лише заради семи цивільних осіб, прибуває близько шостої ранку. Він зупиняється у Гальмі, на станції першого класу в провінції Канвон. Коли я виходжу з вагона, холодне вранішнє повітря освіжає обличчя. Відчуваю величезну напругу через присутність солдатів. Голова політичного підрозділу Че Чан Гук наздоганяє мене, легенько штурхає ліктем у спину й розпливається в усмішці. Йому, як дитині, важко стримувати хвилювання.

Нас знову перевели до іншого фургона, що вже чекав. По годині їзди, знову в цілковитій тиші, ми вийшли на невеличкий причал, зусібіч оточений цементовими загородженнями, сіли в компактний моторний човен, який так само чекав. Хвилі ніжно колихали його, та запах морської води мене приголомшив.

Почулося глухе ревіння мотора, човен ледь похитнувся й рушив. За мить я усвідомив, що вперше в житті опинився на моторному човні. Він стрімко набирив швидкість, ніби водій хотів скинути нас у хвили. Я на-

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

хилився вперед, щоб утриматися за поруччя, та солдат зненацька обхопив мене ззаду й затиснув мої руки. Дрож пробіг мені спиною. Я сказав собі: що ближче ми до Улюбленого керівника, то сильніше маємо вірити в нього. Я озирнувся довкола й помітив, що кожного з інших шести пасажирів також утримував на місці солдат — живий пасок безпеки. Озирнувся назад: вдаль дві смуги білої піни злилися в один безперервний потік. Я вигукнув щосили, аби перекричати ревіння мотора:

— Це човен військово-морського флоту?

Мій охоронець посміхнувся. На чолі напружені зморшки: він намагався зрозуміти, що я кричу.

— Військово-морського флоту? Аякже! У ВМФ немає такого швидкісного човна. Це один із наших. Він належить гвардійському командуванню. Цей човен неймовірно швидкий, чи не так?

Гвардійське командування відповідає за охорону будинку Кіма. Йому підпорядковується 100 000 піхотинців, моряків і пілотів.

Хоча мій охоронець мусив кричати, я помітив, що він відмовився від офіційного тону й відповів мені, можливо, тому що ми говорили без свідків. Мені трохи відлягло від серця. Справді, човен виявився дуже швидкісним: у одного з охоронців вітром зірвало кашкета й він опустився на хвилю. Я спостерігав за тим, як він дедалі меншав поміж хвиль, поки зовсім не зник.

Десь за двадцять хвилин човен сповільнив хід біля зарослого деревами острова. Цікаво, чи петляли ми колами в межах невеликої території так само, як тоді, коли їхали до станції «Йонсун»? Ніс човна ввіткнувся в берег, і перед нами відкрився острів. Усе бездоганне — від недоторканої пристані до ретельно доглянутого лісу обабіч хідника. Скидалося на те, що

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>